

တော်ဝင်ထိုင်းအစိုးရ၏ ယာယီခိုလှုံရာစခန်းများမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ မိမိဆန္ဒအလျောက်

နေရပ်ရင်းသို့ ပြန်လည်အခြေချခြင်း

နိုဝင်ဘာလ ၁၁ ရက် ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်

မထွက်ခွာမီ ထိုင်း- မြန်မာချစ်ကြည်ရေး တံတားတွင် UNHCR ဝန်ထမ်းများမှ ကားပေါ် ရိုက္ကွသည်များကိုနှုတ်ဆက်နေစဉ်... အောက်တိုဘာလ ၂၆ ရက် ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်

အောက်တိုဘာလ (၂၅)ရက်နှင့် (၂၆)ရက်နေ့တွင် ဒုက္ခသည် စုစုပေါင်း (၇၁)ဦး ပါရှိသည့် (အိမ်ထောင်စု အရ ၂၀)သည် UNHCR နှင့် အခြားသောအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပံ့ပိုးကူညီပေးမှုများနှင့်အတူ ထိုင်းအစိုးရနှင့် မြန်မာအစိုးရတို့၏ နှစ်ဦးနှစ်ဖက် စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးမှုများဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံမှ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပထမဦးဆုံးအကြိမ် မိမိဆန္ဒအလျောက် နေရပ်ရင်းသို့ ပြန်လည်အခြေချရာတွင် ပါဝင်ခဲ့ကြသည်။

နီဖိုး နှင့် ထမ်းဟင် ယာယီစခန်းများတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ နေထိုင်လာကြပြီးနောက် ဒုက္ခသည်များသည် ပြည်နယ်(၇)ခု၊ မြို့နယ်(၉)ခု နှင့် ကျေးရွာ(၁၈)ရွာသို့ အသီးသီးပြန်သွားခဲ့ကြပြီး ၎င်းတို့သည် ထိုနေရာများတွင်ရှိသည့် မြို့နယ်အာဏာပိုင်များနှင့် ဒေသတွင်းလူမှုကွန်ယက်များ၏ ကူညီပေးမှုများဖြင့် လက်ရှိ အခြေချနေထိုင်နေကြပြီဖြစ်သည်။ နေရပ်ပြန်သူအများစုမှာ ကရင်ပြည်နယ်သို့ ပြန်သွားခဲ့ကြပြီး အခြားသူများမှာ ရန်ကုန် ၊ ကချင်၊ ပဲခူး၊ မွန်၊ တနင်္သာရီ နှင့် ရခိုင်ပြည်နယ်များသို့ ပြန်သွားခဲ့ကြသည်။

ဤသမိုင်းဝင်အဖြစ်အပျက်သည် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရများ၊ UNHCR၊ NGOs၊ CBOs ၊ ဒုက္ခသည်ကော်မတီများနှင့် အခြားသော ဒုက္ခသည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများမှ နှစ်အတော်ကြာ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပြီးနောက် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းဖြစ်သည်။ ၂၀၁၅ခုနှစ် နှောင်းပိုင်း၌ နီဖိုး၊ ထမ်းဟင်နှင့် အခြားသောစခန်းများမှ ဒုက္ခသည်များသည် နေရပ်ရင်းသို့ ပြန်ရန် ၎င်းတို့ရည်ရွယ်ထားကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရန်အတွက် UNHCR ထံသို့ ချဉ်းကပ်လာခဲ့ကြသည်။ ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် UNHCR မှ ၎င်းတို့အား ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ ကနဦး ဆွေးနွေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီးနောက် ပြန်နိုင်ခြေရှိသူများစာရင်းကို နှစ်ဖက်အစိုးရမှ အတည်ပြုပေးရန်၊ (သို့မဟုတ်) "မီးစိမ်းပြပေးရန်" အတွက် မြန်မာအစိုးရနှင့် ထိုင်းအစိုးရထံသို့ ဝေမျှခဲ့သည်။ ဤသည်မှာ မိမိဆန္ဒအလျောက် နေရပ်ရင်းသို့ ပြန်ခြင်းဖြစ်မြောက်အောင် ကူညီဆောင်ရွက်ပေးသည့် လုပ်ငန်း

စဉ်များတွင် အရေးပါသော ခြေလှမ်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ဒုက္ခသည်များ၏နေရပ်ပြန်ခြင်းကို ပံ့ပိုးကူညီပေးရာ၌ UNHCR ၏ အဓိကကျသော စံနှုန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလတွင် မြန်မာအစိုးရသည် ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့အား ဒုက္ခသည်များ၏ နိုင်ငံသားဖြစ်မှုကို စိစစ်ပေးရန်နှင့် ၎င်းတို့အား အထောက်အထားလက်မှတ်(CoI) (သို့မဟုတ်) ယာယီခရီးသွားလက်မှတ်များ ထုတ်ပေးရန်အတွက် နီဖိုးနှင့် ထမ်းဟင်စခန်းများဆီသို့ အလည်အပတ်စေလွှတ်ခဲ့သည်။ အောက်တိုဘာလတွင် နှစ်ဖက်အစိုးရအတွင်း နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း နောက်ဆက်တွဲအရ ဤပထမဦးဆုံးအကြိမ် နေရပ်ပြန်မည့်အဖွဲ့ကို ပံ့ပိုးကူညီပေးရန်အတွက် မီးစိမ်းပြခဲ့သည်။ UNHCR မှ မိသားစုများထံ လျှင်မြန်စွာ အကြောင်းကြားခဲ့ပြီး ၎င်းတို့၏ နေပြန်ရန် ရည်ချက်ကို ထပ်မံအတည်ပြုခဲ့သည်။ UNHCR မှ စုစည်းအကူအညီပေးခြင်းများနှင့်ပတ်သက်သည့် သက်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များကို ဝေပေးခဲ့ပြီး ခရီးလမ်းစီစဉ်ပေးခြင်းများအထောက်အထားစာရွက်စာတမ်းလုပ်ငန်းစဉ်များ စသည်တို့ကိုသို့ စခန်းထဲမှ မထွက်ခွာမီ သိသင့်သိထိုက်သည့် အခြားသတင်းအချက်အလက်များကိုလည်း ဝေမျှပေးခဲ့သည်။

UNHCR သည် ဒုက္ခသည်များအား နေရပ်ပြန်ခြင်း၊ မပြန်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အကြံပြုပေးမည်မဟုတ်ပါ။ ထိုသို့ဆုံးဖြတ်ခြင်းသည် လူတစ်ဦးချင်းအလိုက် ၎င်းတို့အပေါ်တွင်သာ မူတည်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ရရှိလာသော သတင်းအချက်အလက်များအပေါ် အခြေခံ၍ ကောင်းစွာ ဆုံးဖြတ်ချက်ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် ၎င်းတို့ကို UNHCR က ကူညီပေးသည်။

နေရပ်ပြန်ရန် မျှော်မှန်းထားသည့် မူလစာရင်းထဲရှိ (၉၆) ဦးမှ (၂၅)ဦးသည်

ကျောင်းပိတ်ချိန်ထိတိုင်အောင် စောင့်ဆိုင်းလိုခြင်းအပါအဝင် အခြားပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ ပုပန်မှုများရှိခြင်းကြောင့် ပြန်လည်အခြေချခြင်းမပြုရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။ နေရပ်ပြန်ခြင်းအား ပံ့ပိုးကူညီမှု မပြုမီ UNHCR မှ ထားရှိသည့် စံချိန်စံနှုန်း(၄)ခုနှင့် ကိုက်ညီမှုရှိရမည်ဖြစ်သည်။ (၁) မိမိဆန္ဒအလျောက်ဖြစ်ခြင်း (၂) ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာ စိုးရိမ်မှု ချက်ချင်းလက်ငင်းမရှိခြင်း (၃) မြန်မာအစိုးရဘက်မှ "မီးစိမ်းပြခြင်း" နှင့် (၄) ပြန်မည့်နေရာဒေသများသို့ UNHCR(သို့မဟုတ်) လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များမှ ဝင်ရောက်ခွင့်ရရှိခြင်း စသည်တို့ဖြစ်သည်။

မိမိဆန္ဒအလျောက် နေရပ်ရင်းသို့ ပြန်ခြင်းအား ပံ့ပိုးကူညီပေးခြင်းကို အစိုးရနှင့်စပ်စပ်လုံးမှ ဦးဆောင်ခဲ့ပြီး UNHCR နှင့် ၎င်း၏လုပ်ဖော်ကိုင်ဖက်များ ၊ နိုင်ငံတကာရွှေ့ပြောင်းမှုဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်း(IOM) ၊ Humanity & Inclusion (HI) နှင့် ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့(WFP) စသည်တို့၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုများနှင့်အတူ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ NGOs နှင့် စခန်းကော်မတီ အဖွဲ့ဝင်များမှလည်း နေရပ်ပြန်ရန်အတွက် ပြင်ဆင်မှုများ ပြုလုပ်ရာတွင် ကူညီပေးခဲ့ကြပြီး ကျန်းမာရေး၊ ပညာရေးနှင့် စခန်းထဲတွင်တက်ရောက်ခဲ့သည့် သင်တန်း စသည်တို့နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် လိုအပ်သော စာရွက်စာတမ်းများ နှင့် အစားအစာမဟုတ်သည့် အိမ်ထောင်ပစ္စည်းများစသည်တို့ကို ယူဆောင်သွားကြဖို့ သေချာစေရန် ကူညီပေးခဲ့သည်။ ထို့ပြင် UNHCR မှ ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးခြင်းများကို ပံ့ပိုးပေးခဲ့ပြီး နေရပ်ပြန်ရန် စိစစ်ထားသော ဒုက္ခသည်များကို အောက်ပါ စုစည်းအကူအညီများ ပေးခဲ့သည်...

- Humanity & Inclusion မှ စီစဉ်ပေးသော မိုင်းအန္တရယ် ပညာပေးသင်တန်း
- ငွေကြေး အကူအညီပေးမှု အပိုင်း(၄)ပိုင်း
  - (၁) ထိုင်းနယ်စပ်မှ မြန်မာနိုင်ငံထဲရှိ ပြန်မည့်နေရာအထိ ခရီးသွားခြင်းကို ကူညီပေးရန်အတွက် လမ်းခရီးစရိတ် (တစ်ဦးလျှင် ဘတ် ၁,၈၀၀ စီ)
  - (၂) ပြန်လည်ထူထောင်ခြင်းအတွက် ငွေကြေးထောက်ပံ့ခြင်း (တစ်ဦးလျှင် ဘတ် ၁,၈၀၀ စီ)
  - (၃) မိသားစုအတွက် ငွေကြေးပံ့ပိုးပေးခြင်း (လူကြီးတစ်ဦးလျှင် ဘတ် ၃,၆၀၀ နှင့် ကလေးတစ်ဦးလျှင် ဘတ် ၁,၈၀၀ စီ)
  - (၄) သုံးလစာအတွက် အစားအစာ ပံ့ပိုးပေးခြင်း (ကမ္ဘာ့စားနပ်ရိက္ခာအဖွဲ့မှ တစ်ဦးလျှင် ဘတ် ၁,၃၀၀ စီ ပံ့ပိုးကူညီပေးသည်)
- ခြင်ထောင်များ
- တကိုယ်ရေ သန့်ရှင်းရေးပစ္စည်းများ (ထမ်းဟင်ရို IRC နှင့် နို့ဖိုးစခန်းရှိ ARC မှ ဖြန့်ဖြူးပေးခဲ့သည်)
- ယာယီစခန်းများမှ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် အကူးအပြောင်းနေရာအထိ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး စီစဉ်ပေးခြင်း

ထို့ပြင် နေရပ်ပြန်သည့် မိသားစုများအတွက် မြန်မာအစိုးရမှ နောက်ထပ်ကူညီပံ့ပိုးမှုများ ပေးခဲ့သည်။

ထမ်းဟင်ယာယီစခန်းမှ နေရပ်ပြန်သွားသည့် မိသားစုအတွက် ၎င်းတို့အား ထီးခီးနယ်စပ်ဖြတ်ကျော်သည့် နေရာအထိ လိုက်လံပို့ဆောင်ပေးခဲ့ပြီး ထိုနေရာတွင် မြန်မာအာဏာပိုင်များက ၎င်းတို့အား လာရောက်တွေ့ဆုံခဲ့ပြီး တနင်္သာရီဒေသ၊ မေတ္တာမြို့နယ်ရှိ ၎င်းတို့ပြန်မည့်နေရာအထိ လိုက်ပါပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ မိသားစုသည် ရေခဲမုန့်နှင့် ပလာစတစ်ဘူးချိုင်းဖြင့် အသေးစား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခု လုပ်ကိုင်ရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။ ၎င်းတို့၏ကလေးများမှာ မေတ္တာမြို့နယ်တွင် ကျောင်းတက်နေကြပြီဖြစ်ပြီး ထမ်းဟင်စခန်းထဲတွင် ၎င်းတို့ရှိထားသည့် စာသင်ကျောင်းများမှ ထုတ်ပေးသော ပညာရေးဆိုင်ရာ အထောက်အထား ကျောင်းအောင်လက်မှတ်များသည် ဒေသတွင်း စာသင်ကျောင်းများတွင် တက်ရောက်နိုင်ရန် အထောက်အကူပြုခဲ့သည်။ အိမ်ထောင်စုစာရင်းနှင့် နိုင်ငံသားဆိုင်ရာ အထောက်အထား စာရွက်စာတမ်းများ လျှောက်ထားသည့် လုပ်ငန်းစဉ်များကိုလည်း မိသားစုမှ စတင် လုပ်ဆောင်နေပြီဖြစ်သည်။

နို့ဖိုးယာယီစခန်းမှ မိသားစုများအတွက် ၎င်းတို့အား မဲဆောက်မြို့ရှိ မြဝတီနယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ရာနေရာ (ချစ်ကြည်ရေးတံတား)အထိ လိုက်လံပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ အစိုးရများမှ ခေတ္တအခမ်းအနားပြုလုပ်ပြီးနောက် ၎င်းတို့အား နယ်စပ်တဖက်ကမ်း မြဝတီမြို့ရှိ ရွှေပြောင်စင်တာသို့ လိုက်ပါပို့ဆောင်ပေးခဲ့သည်။ တချို့သောသူများမှာ ထိုနေရာတွင် သုံးရက်နှင့် အထက် နေထိုင်ခဲ့ကြသည်။ စင်တာတွင် နေထိုင်စဉ်အတွင်း ၎င်းတို့အား အစားအစာများ၊ နေရာထိုင်ခင်း၊ အစားအစာမဟုတ်သည့် အိမ်သုံးပစ္စည်းများနှင့် ဆေးစစ်ခြင်းများကို ပံ့ပိုးကူညီပေးခဲ့သည်။

UNHCR မြန်မာမှ နေရပ်ပြန်သွားသူအားလုံးသည် ၎င်းတို့ပြန်မည့်နေရာများဆီသို့ ဘေးကင်းလုံခြုံစွာ ရောက်ရှိသွားပြီဖြစ်ကြောင်းနှင့် စတင်အခြေချနေထိုင်နေပြီဖြစ်ကြောင်း အတည်ပြုခဲ့သည် ၊ နိုင်ငံဘာလတစ်လျှောက်လုံးတွင် UNHCR မြန်မာမှ ဝန်ထမ်းများသည် မိသားစုအားလုံးအစု(၂၀)ကို ဆက်လက် စောင့်ကြည့်လေ့လာမည်ဖြစ်သည်။ ဤနောက်ဆုံးဖြစ်ပေါ်နေသည့်အခြေအနေများကို ထိုင်းနိုင်ငံရှိ ဒုက္ခသည်များထံသို့ ဝေမျှပေးသွားမည်ဖြစ်သည်။

UNHCR သည် မိမိဆန္ဒအလျောက် နေရပ်ရင်းသို့ ပြန်လည်အခြေချခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်များနှင့်ပတ်သက်၍ ဒုက္ခသည်များထံသို့ ပံ့ပိုးပေးနေသည့် အကြောင်းအရာ အချက်အလက်များသည် နောက်ဆုံးဖြစ်ပေါ်နေသော သတင်းအချက်အလက်များဖြစ်ကြောင်း သေချာမှုရှိစေရန်အတွက် ထိုင်းနိုင်ငံအစိုးရ၊ မြန်မာနိုင်ငံအစိုးရ၊ IOM ၊ NGOs၊ CBOs၊ KRC ၊ KnRC၊ အလှူရှင်များ နှင့် အခြားသောအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့နှင့်အတူ အနီးကပ် ဆက်လက် ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်သည်။ UNHCR ကာကွယ်စောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့များသည် နေရပ်ပြန်ရန် စိတ်ပါ ဝင်စားမှုရှိသည့် မည်သည့်ဒုက္ခသည်ကိုမဆို ဆွေးနွေးလမ်းညွှန်မှုပေးရန် အမြဲရှိနေကြပြီး ၎င်းတို့အား UNHCR ထံသို့ ချဉ်းကပ်ဆောင်ရွက်ရန် တိုက်တွန်းအားပေးနေသည်။ ဒုက္ခသည်များသည် စခန်းတိုင်းတွင်ရှိသည့် မိမိဆန္ဒအလျောက် ဌာနေပြန်သွားရေးအကျိုးဆောင်ပဟိုဌာနများ(VRCs) တွင်လည်း သတင်းအချက်အလက်အများအပြားကို လက်ခံရယူနိုင်ပါသည်။

ထွက်ခွာဖို့အားစောင့်ရှောက်မှုအတွက် လမ်းလျှောက်လာသော နို့ဖိုးစခန်းရှိ ဒုက္ခသည် မိသားစုတစ်စုကို UNHCR ဝန်ထမ်းမှအကူအညီပေးနေခြင်း © UNHCR/D. Paapantti

နို့ဖိုးစခန်းရှိ မိသားစုတစ်စုအား သတင်းစာနယ်စပ်သို့ ပြောကြားရာတွင် UNHCR စကားပြန်ကူညီပေးနေခြင်း © UNHCR/D. Paapantti